

Vessige Vattenkraft Historik

- 1650 Donationsbrev från Drottning Kristina Vessige kyrkokvarn
- 1740 Karta där Mölla Larsgård och Mölla Nilsgård är markerade
- 1805 De båda nedre kvarnarna byggdes om till drift från överfallshjul
- 1844 Byggdes även Kyrkokvarnen om med överfallshjul
- 1910 Industriaktiebolaget Wessigebro köpte 1915 – 1923 alla kvarnarna, rev Kyrkokvarnen, byggde nuvarande damm och kraftstation i Nedre Möllan och bygden elektrifierades
- 1935 Lagligförklarades anläggningen av Vattenöverdomstolen
- 2014 Laga kraft av tillstånd enligt MB efter ej PT i Mark- och miljööverdomstolen
- 2016-12-29 Natalie levererar sin första kWh till E.Ons elnät

2010 – 2014

- Bygga om eller bygga nytt?
- Gamla kraftverket är inhyst i en f.d. kvarn, trånga vattenvägar, fallförluster
- Med nytt skulle 2,1 GWh kunna utvinnas mot tidigare 1,2 GWh
- Tidigt samråd med länsstyrelsen och kommunen
  - Positivt att effektivisera ett redan påverkad miljö med bättre konnektivitet för vattenlevande fauna
  - Fortsatt samråd med berörda och andra intressenter
  - MKB med utredning av tidigare fiskvandring och förslag till åtgärder

2010 – 2014

- Hallands Landsbeskrifning 1729
  - No 10 Kyrkioqwarn – Fins en odahl Skattlagd Qwarn [...] fins intet fiske än tillgång i stora Falkenbergs åå [Ätran] på halva strömmen med Byen at fiska lax ock Börling
  - No 11 Wässige Mölla Larsgd – Fins en odahl skattlagd Qwarn vid gården [...] Intet fiske vidare än tillgång i stora Falkenbergs åå, på halfwa strömmen med Byen at fiska Lax ock Börling
  - No 12 Wässige Mölla Nills gård – Till detta hemman är en qwarn [det finns inget nämnt om fiske]

2010 – 2014

- Fiskeriintendentens, Gust. Swenader, i Södra distriktet utredning
  - 1932-05-17 lämnar han en rapport till Västerbygdens vattendomstol där han efter ”verkställd undersökning” konstaterat att ”Lax eller havsöring har aldrig kunnat gå förbi ifrågavarande fall i Lillån, vadan några särskilda anordningar för dessa fiskslags gång här icke äro av nöden. Den laxöring, som finnes ovanför dammbyggnaden, är av stationär natur /s.k. forell/”.
  - Han rapporterade även att ålyngelledare fanns i dammen och att i den skulle släppas vatten under perioden maj – september.
- Genom utslag i tvister om fisket kunde vi konstatera, att uppströms bråkades det om ål och annan vitfisk. Lax eller havsöring nämndes inte.

2012-09-30

- Ansökan till Vänersborgs Tingsrätt – Mark- och miljödomstolen med
- Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)
  - MKB Bilaga 1 Vattendomstolen 1934-09-21
  - MKB Bilaga 2 Vattenöverdomstolen 1935-06-25
  - MKB Bilaga 3 Lilla å uppdämning
  - MKB Bilaga 4 Vandringshindret Vessigefallen
  - MKB Bilaga 5 Referenspunkt
  - MKB Bilaga 6 Förslag på kraftstationsbyggnadens arkitektur
  - MKB Bilaga 7 Befintliga åtgärder för vandringsfisk
  - MKB Bilaga 8 Vattenförekomst Lilla å
  - MKB Bilaga 9 Sedimenttransport
- Teknisk beskrivning

2013-09-23

- Huvudförhandling med syn på platsen
  - Kuriosa: Det var på dagen 363 år efter att drottning Kristina gav den översta kvarnen till prästen i byn.
  - Offentlig process med muntlig genomgång av ansökan med motparterna HaV, länsstyrelsen och kammarkollegiet samt några intresserade bybor.
  - Myndigheterna vidhöll att utredningen om lax och havsöringens förmåga att ta sig upp i fallet var bristfällig jämte en del andra detaljer som de ansåg dåligt utreda.

2014-02-28

- Mark- och miljödomstolen, som godkänner den för ansökan upprättade miljökonsekvensbeskrivningen, lämnar sökandena tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken att på fastigheten Falkenberg Vessige 13:1
  - uppföra en ny vattenkraftstation med tillhörande anordningar såsom intag, tilloppstub och utloppskanal,
  - anlägga en konstgjord bäck,
  - anlägga tillfälliga fångdammar,
  - bygga om befintlig flodlucka samt att
  - till den nya stationen avleda en vattenmängd om högst 3,0 m³/s.
- Vi fick som vi ville utom att avståndet mellan lamellerna i intagsgallret sattes till 15 mm istället för 18 mm.
- Domen överklagades av länsstyrelsen, kammarkollegiet och Älvräddarna.

2014-05-27

- Svea hovrätt Mark- och miljööverdomstolen beslutar att 2014-06-03 meddela
  - Mark- och miljööverdomstolen har gått igenom utredningen i målet och kommit fram till att det inte finns skäl att meddela prövningstillstånd i detta fall.
  - Mark- och miljööverdomstolen meddelar inte prövningstillstånd. Mark- och miljödomstolens dom står därför fast.
- Beslutet överklagades inte och vann laga kraft 2014-07-01

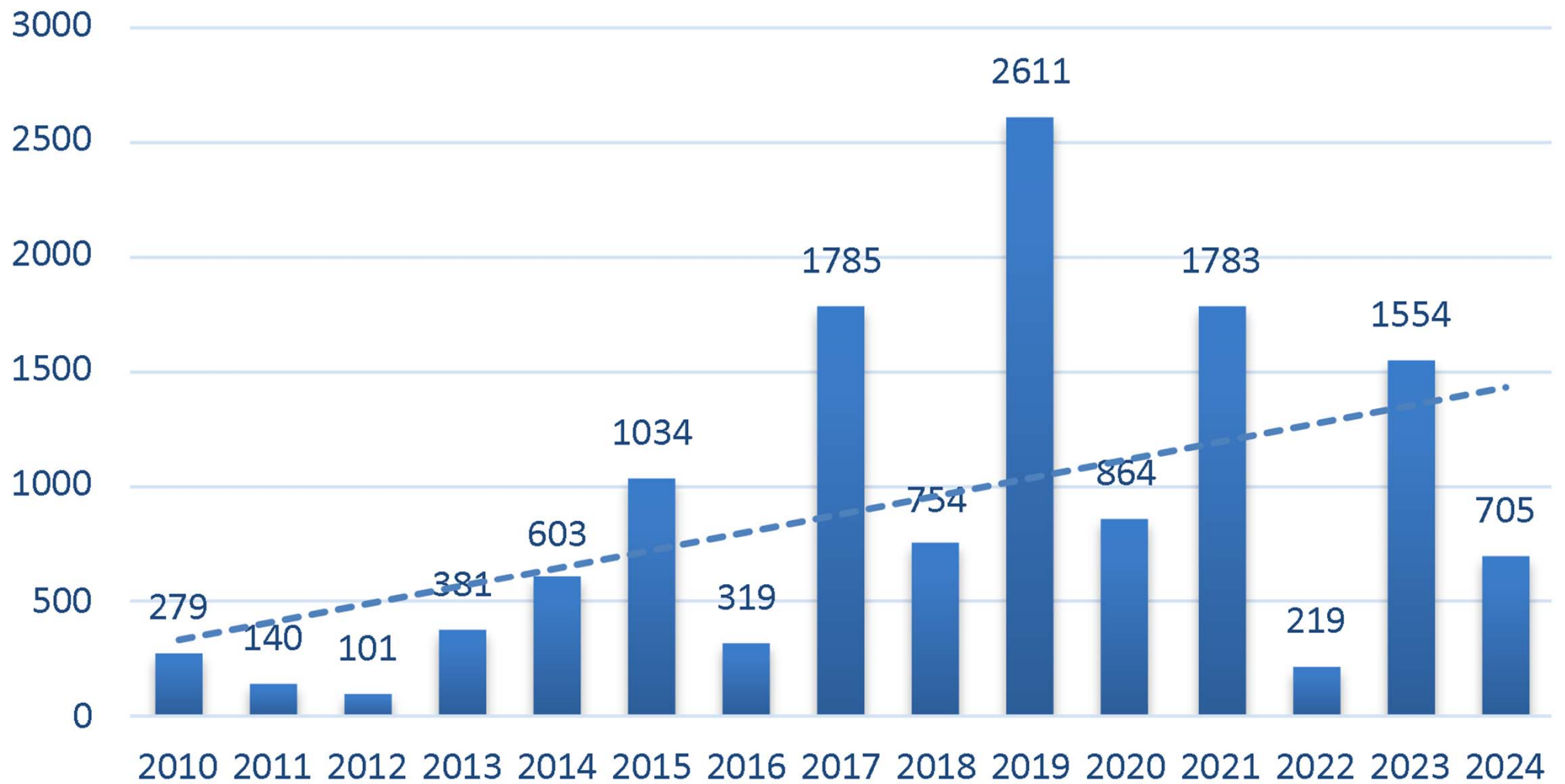
Nyttan med verksamheten Befintlig ålyngelsamlare

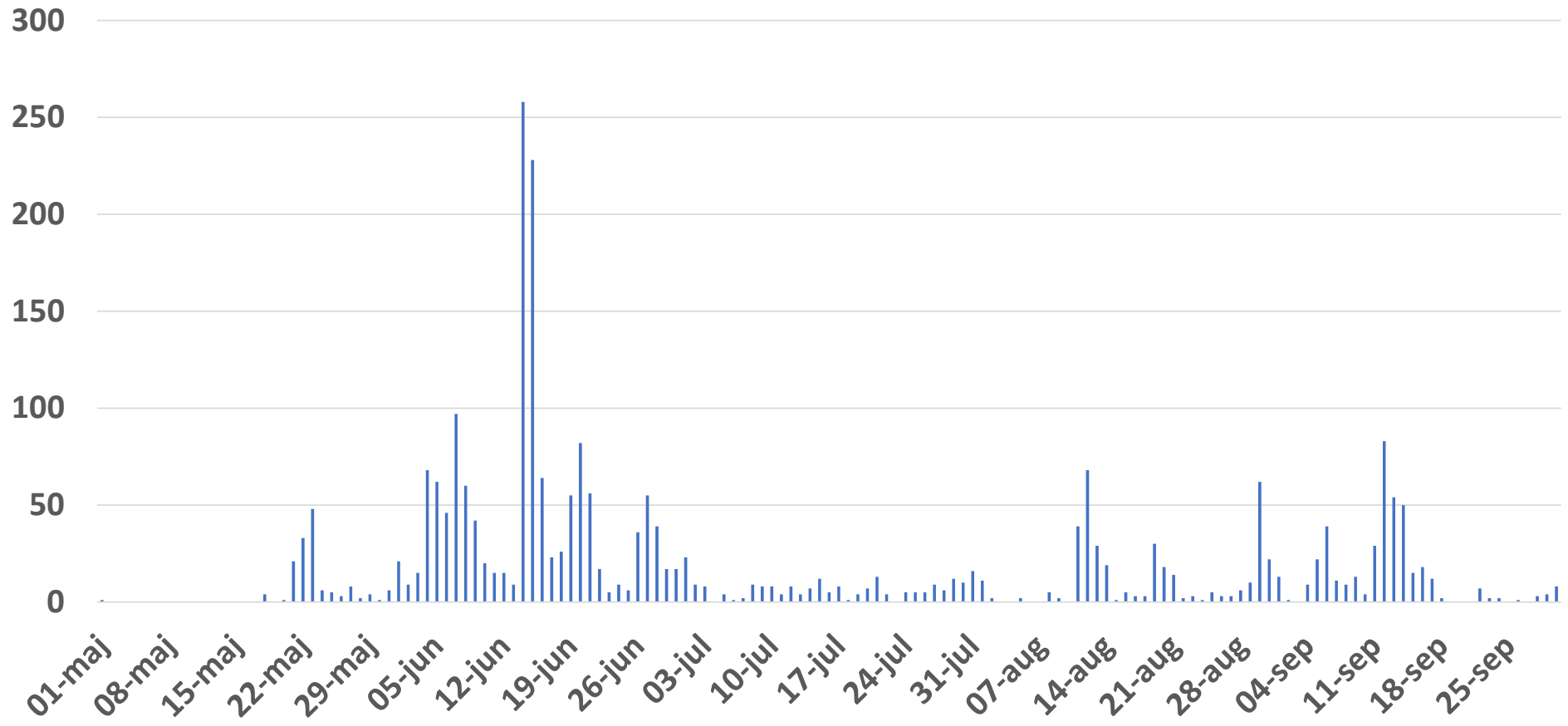
Nyttan med verksamheten Ny ålyngelsamlare

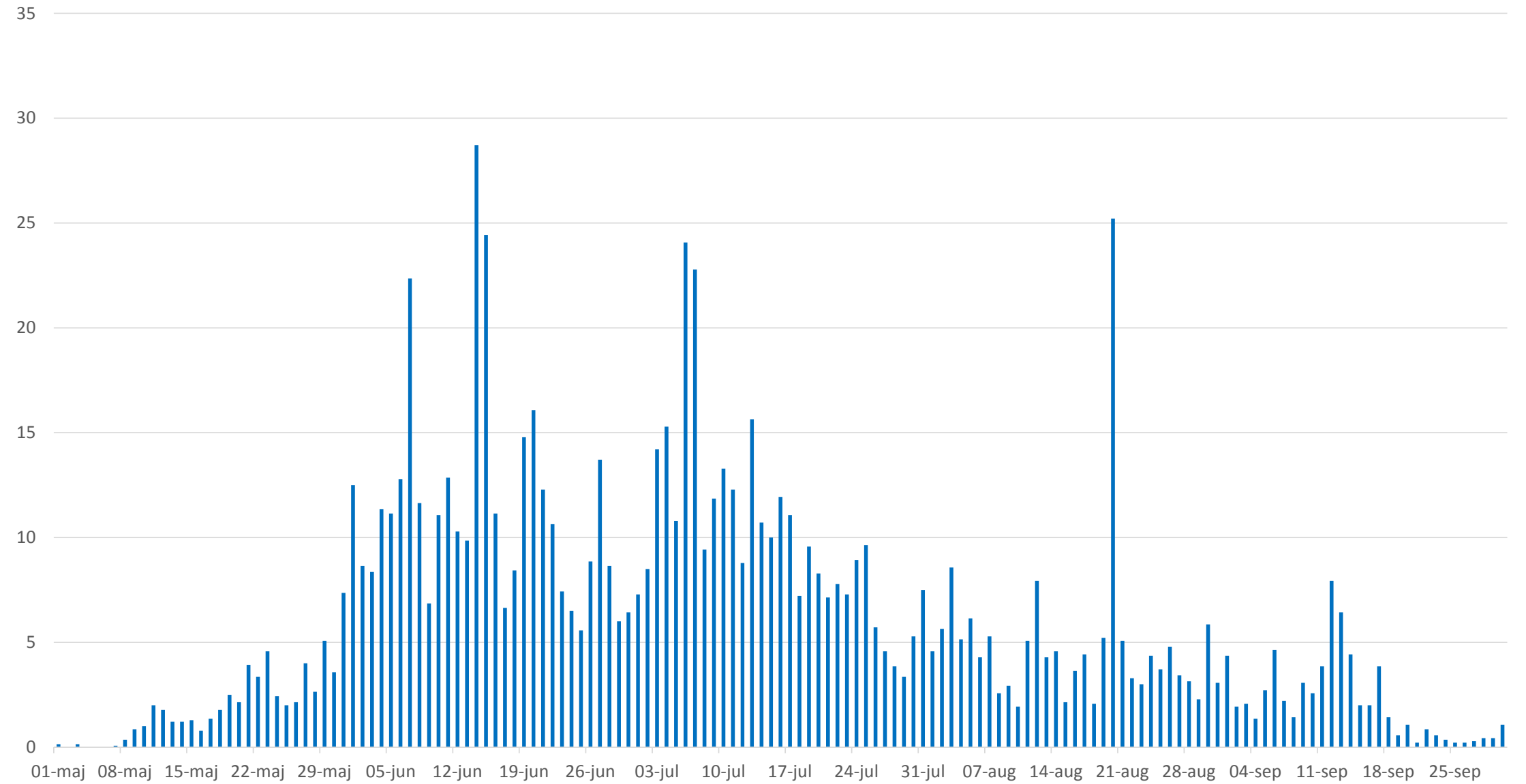
Ålyngel uppströms

Per dag 2019

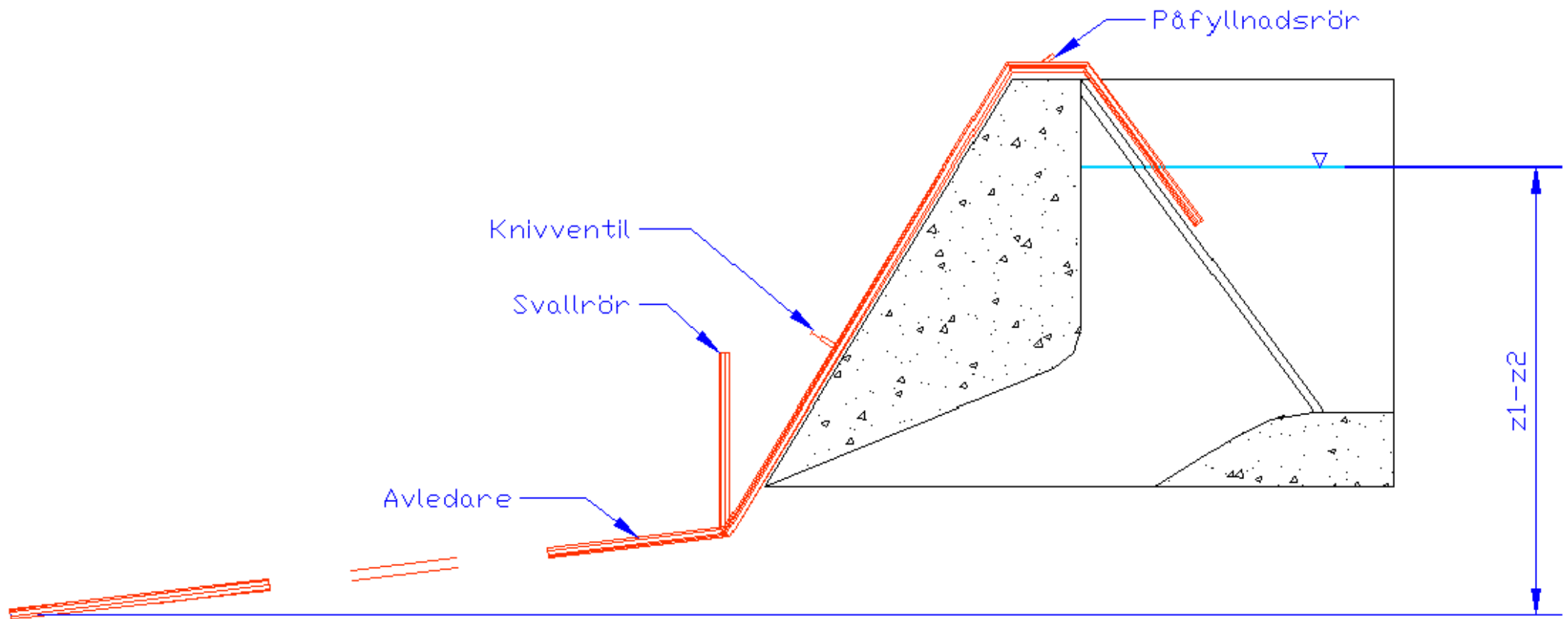
Genomsnitt/dag 2010-2024

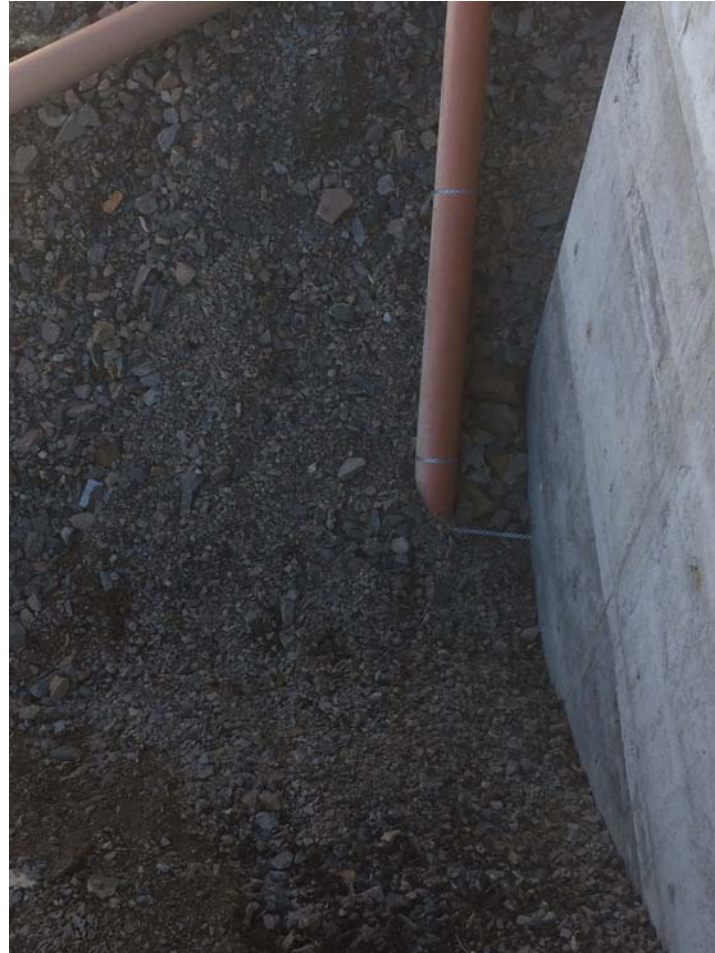

Nyttan med verksamheten By pass för utvandring vuxen ål

Nyttan med verksamheten Överfall och By pass

Nytta med verksamheten Forskning

Nytta med verksamheten

- 2,1 GWh el utan utsläpp av klimatstörande gaser eller annat långlivat avfall
- Samhällsnyttan bedömdes av Naturvårdsverket i ett yttrande till dåvarande Miljödomstolen i Växjö i mål M 52-02 till 59 öre/kWh
  - Det ger en årlig samhällsnytta av Vessige Vattenkraft med 1,24 Mkr
- Trafikverket menar (DI 2019-09-29) att samhällsnyttan av minskade utsläpp från 2020-04-01 ska sättas till 7 kr/kg koldioxid.
  - Det ger en årlig samhällsnytta av Vessige Vattenkraft med drygt 12,5 Mkr

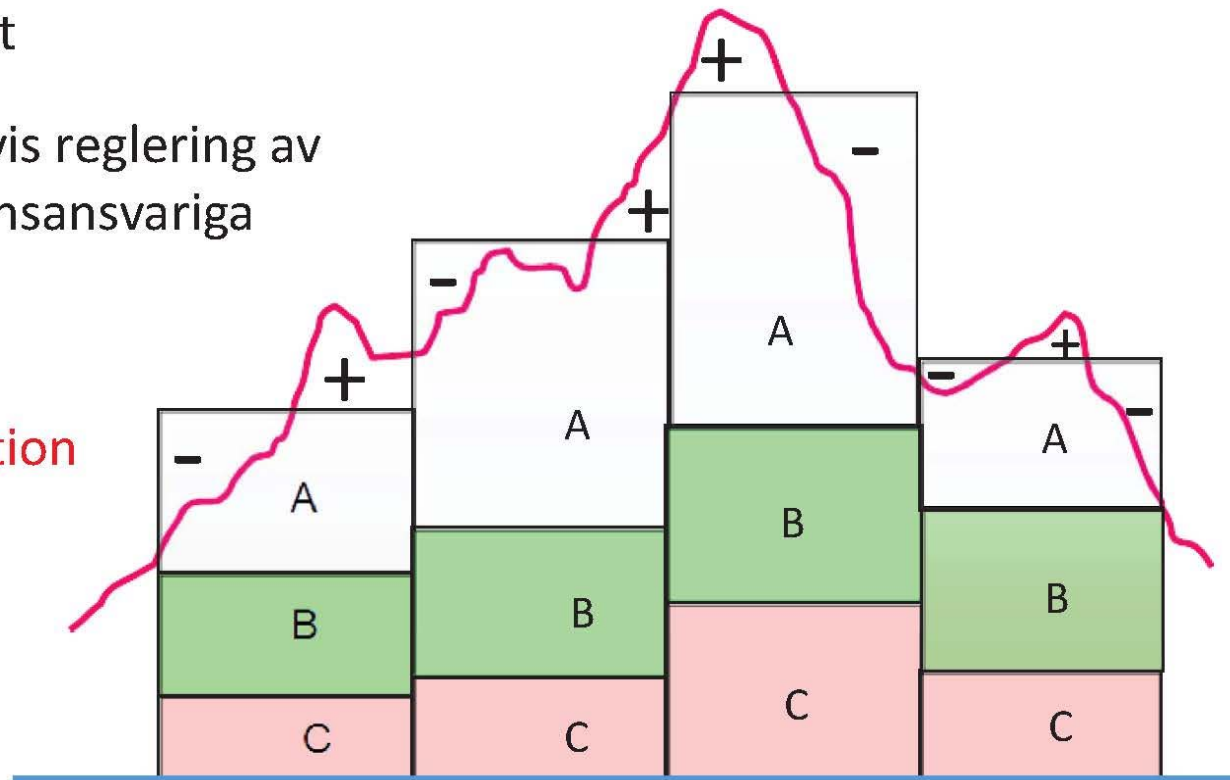
Balansreglering, arbetsfördelning

+/- Automatisk och manuell reglering

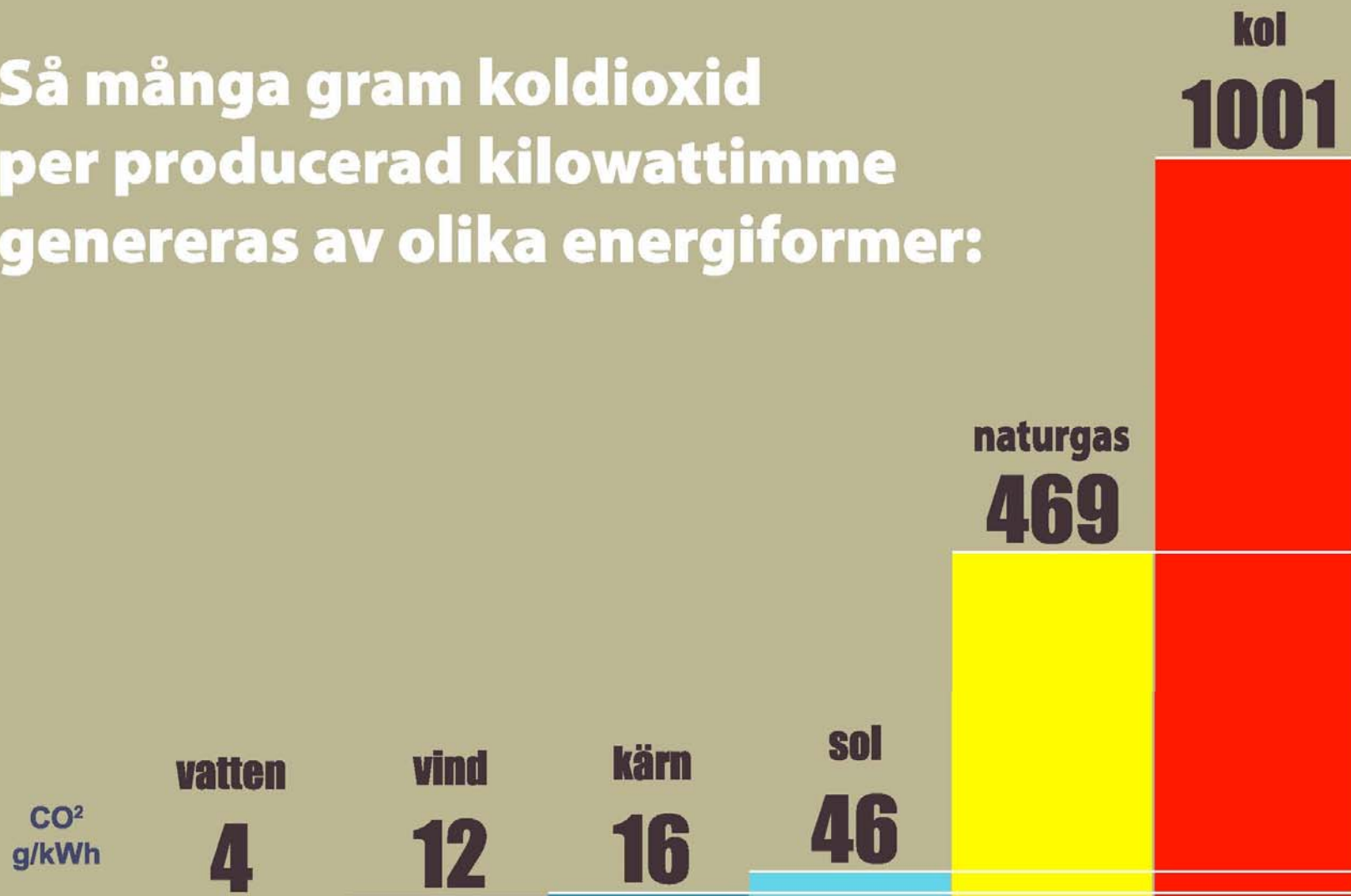
Systemtjänster som upphandlas av Svenska kraftnät

A, B och C Timvis reglering av respektive balansansvariga företag

Verklig produktion
Lika med
förbrukningen

**Så många gram koldioxid
per producerad kilowattimme
genereras av olika energiformer:**

El med ursprung från Vessigebro

Genom tillvalet Bixia Nära köper du el från dina lokala elproducenter och stöttar de som producerar förnybar el nära dig. Så klimatsmart det kan bli och bra för alla!
Läs mer på bixia.se/bixianara

ICA Kvantum i Falkenberg köper lokal el

Bild: Tina Säf, säljare Bixia, Jan Åke Jacobson och Martin Persson. Vattenkraftverket i Vessigebro.

